

העלוקות החדשות

השחיתות של הליכוד
הרקיעה שחקים ומאפילה
על כל השיאים הקודמים
של המערך

באמריקה הלאטינית שגורה אימרה פוליטית חכמה: עלוקות ישנות עדיין פות על עלוקות חדשות. שהרי העלוי ברם, ואינם מוצצים עוד רם רב, ואילו העלוקות החדשות הן רעבות, הן מתנפלות על הגוף מוצצות עוד ועוד. מוסר ההשכל: כל מהפך פוליטי הוא לרעה.

המהפך שהביא את הליכוד לשילי טון ב־1977 אישר חוכמה עתיקה זו. אחת הסיבות לנפילת המערך היתה או השחיתות הכללית, שבה לקה הגוף הוותיק. שחיתות זו התחילה כסחיטת כספים לטובת המיפלגה, והחלה גרו לשת בהדרגה לשחיתות אישית, נוסח אשר ירליו. אולם היא היתה מלווה כל העת ברגש של בושה. המערך ידע שהשחיתות פסולה, וכאשר התגלו פרשות של שחיתות אישית בשורותיו, הניח למושחתים ליפול.

כל ממזר דירקטור. כאשר הגיע הליכוד לשלטון, היו אנשיו רעבים מאוד. בימי היישוב, וב־29 שנות ה־מדינה, הושארו מחוץ למעגל הפנימי של חלוקת־השלל. הם רצו להשיג מהר את כל אשר הפסידו.

הנשיא אל־אסד צחלה לרגע, מחיר לשנים

מי נתן את ההוראה? ב־19 בנובמבר התחולל קרב אווריי בשמי סוריה. שני מטוסי־קרב סוריים הופלו על־ידי מטוסי־ישראל באמצעות טילי אווריי־אווריי. כארץ פרצה צהלת־שימחה. העיי תונות הישראלית המודרכת, המשקרת בדרך כלל במיקרים כאלה, קבעה כעובדה מוכנת־מאליה שהסורים יזמו את הקרב. פרשנים מלמדים בעיתונם פתחו בוויכוח ביניהם על סיבות החוצפה הסורית. היו שטענו שהסורים רצו להפגין כוח ביום הפתיחה של ועידת־הפיסגה של רונלד רגן ומיכאל

בשנים הראשונות של שילטון מנחם בגין לא היה הציבור ער לממרים העצומים של השחיתות החדשה. בגין עצמו היה טהור מכל טהור, וניהל אורח־חיים צנוע מאוד.

אלם בשנים האחרונות נערכה הס־תערוט גלוויה של העלוקות על הגוף הלאומי. אחר־שהמוני עסקני־הליכוד שובצו ככל הדרגים של המנגנון ה־ממלכתי, בלי כל קשר ליכולתם וכי־שוריהם, נשלחו גם עסקנים עלובים ביותר למלא כסאות של דירקטורים בחברות ממשלתיות.

בימי הליכוד פשט גם סיגנון חדש. השחיתות לא היתה עוד נושא להתי־בייש בו, אלא להיפך. השחיתות הפכה ראוותנית. גלוויה ועזת־מצח. המוש־חתיים התפארו ממש בשחיתותם, ש־הפכה סימון־היכר של מצליחן פוליטי.

היה זה טבעי שמוקד השחיתות החדשה יהיה בשטחים הכבושים. שם היו התנאים האיריאליים לכך: מכיוון שארץ־ישראל השלמה וההתנחלות בה הם האיריאליים המרכזיים של הליכוד, ניתן לתרץ בהם כל מעשה־נבלה. יתר על כן, העסקים החשוכים הפכו שם לנורמה. מכיוון שחלק מן המלאכה נעשתה בידי נוכלים ערביים, שהם בוגרים בעיני עם. האווירה הכללית היתה מתאימה לנוכלים יהודיים בלבוש פטריוטי. בדרגים הגבוהים יותר לא ניתן עוד להבחין בין קנאים לאומניים כנים, הסבורים שגם אמצעים של שוד ורצח (וערבים) כשרים למען המטרה הקדושה, ובין גנבים פשוטים, שניצלו את מעמדם הפוליטי הרם כדי לשלשל כספים לכיסם הפרטי, תוך הפרשת חלק לקופת המיפלגה.

מצב נחשישה. האמתלה כאלו השחיתות נועדה למימון הליכוד היא בבחינת עזת־מצח כפולה ומכופלת. מימון־המיפלגות ומימון־הבחירות הונהגו ב־1969 במטרה מוצהרת לשים קץ. אחת ולתמיד, לשחיתות שהיתה כרוכה כסחיטת תרומות למיפלגות, מאבכות ומקבלנים. כל הנאומים של תומכי המימון הממלכתי הבליטו את המטרה הזאת כיעד עליון. החוק אסר

בפירוש תרומות של תאגידים, וכונתו היתה למנוע את כל התרומות. מלבד תרומות אישיות צנועות. יומיו החוק — וכניעה ראשי גח"ל (שקדם לליכוד) — השכילו שלא להכניס לחוק הגבלות כרוות מדי, וגם לא נתנו לחוק שיניים. אבל הטענה כאילו ררושות כיום תרומות של חברות וקבלנים כדי לממן מיפלגות היא חוצפה מחפירה, כאשר הטוענים זאת מחזיקים את יריהם עמוק בכיסי ציבור משלמיהם־מיסים.

יתכן מאוד כי הליכוד הוא כיום הגוף הפוליטי המושחת ביותר במדינה, ושהשאר אחריו במירוץ גנוס זה לא רק את המערך, אלא גם את המיפלגות הדרתיות. התייצבותו הגלוויה של הליכוד לימנם של נוכלים וגנבים, מיכצע־היחיד המביש של רוגי מילוא במישטרת פתח־תקוה, המשך כהונתו של מיכאל רקל, גיוס גרודים־גרודים של עלוקות חדשות לאיוש חברות ומנגנונים ממשלתיים — כל אלה קובעים שיאים חדשים של עזת־מצח. לפני 33 שנים קבע לוי אשכול הלכה חדשה, כאשר חיפה על מעשי־שחיתות קטנים של עסקני הסוכנות היהודית במילים התנ"כיות, "לא תחסום שור ברישו". מעשי־השחיתות של אז נראים עתה כמעשי־צדקה של מלא־כיס, בהשוואה למה שמתרחש כעת. השוורים של אז נראים כארנבות לער־מת השוורים המפוטמים, אדירי־המי־מדים של היום.

יחסים מרחביים

ההגיון שבאבסורד

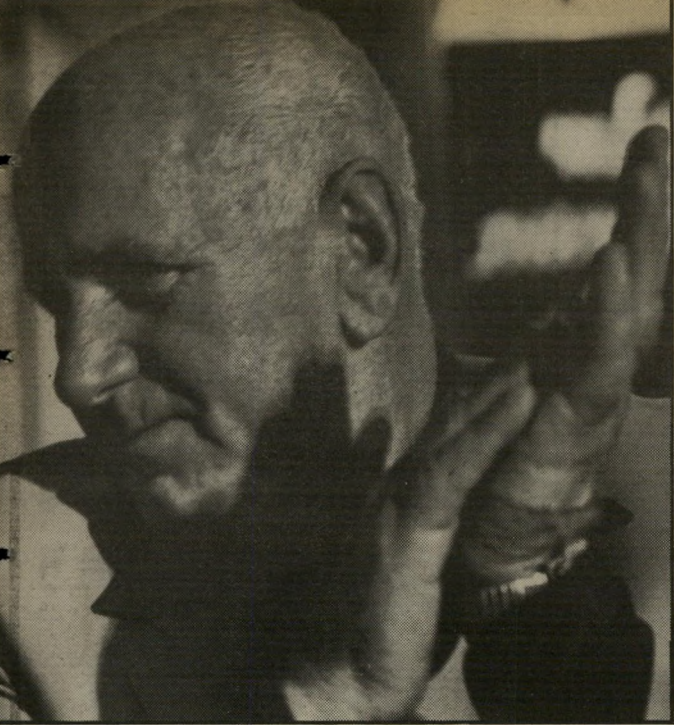
מישלחת פלסטינית רצתה

לצאת כדי לפעול למען

השלום — ולכן נאסר

על חבריה לצאת

אילו הורענו שאנחנו נוסעים להגיד ליאסר ערפאת שעליו להגביר

סגן־שר דקל

מחיאות־כפיים לשחיתות

האמריקאים שלבנו במשאומתן ל־שלום.

הרעיון התגבש בעת פגישתם של כמה מן האישים האלה עם ריצ'רד מרפי, השליח האמריקאי. המדינאי האמריקאי סיפר להם שהתרשם כי ערפאת עצמו מוכן לצעד הזה, אך נתקל עדיין בהתנגדות של חלק מחבריו. אם מישלחת ייצוגית מן הגדה והרצועה תבוא לעמאן ותוריע לראשי אש"ף שהם תומכים בצעד כזה — כך אמר להם מרפי — יכול הדבר לספק לו את הרוחפה האחרונה. מה גם שיהיו מישלחת האישים שמונו על־ידי אש"ף עצמו כנציגים פלסטיניים ב־מישלחת הירדנית־פלסטינית, האמורה להיפגש עם האמריקאים.

הטרור עדיף. אולם ממשלת־ישראל רואה דווקא באפשרות זו את

הסכנה הגדולה ביותר למדיניותה. שימעון פרס ויצחק רבין, לא פחות מאשר יצחק שמיר, פוחדים פחד־מוות מפני כל הצהרה מתונה של אש"ף, העשויה להביא לרשיחה רשמי בין האירגון וארצות־הברית. מנוי וגמור עימם להוציא את אש"ף מכל מיסגרת מדינית (ראה עמוד 7) כדי למנוע את הצורך לדון ברצינות בהחזרת השטחים הכבושים.

אין זו מדיניות חדשה. מזה שנים רבות נבועת ממשלת־ישראל בכוח את השתתפותם של נציגים מן הגדה והמערב־רצועת־עזה במושבי המועצה הלאומית הפלסטינית, בידעה היטב כי נציגים אלה יחזקו את האגף המתון, כנגד חזית־הסירוב.

ממשלת־ישראל אינה פוחדת מפני אש"ף קיצוני, העוסק בפעולות־טרור. היא בטוחה ששום מעשה־טרור לא יזיק לישראל, אלא להיפך. אולם אין לה תשובה על מיתקפת־שלום אפי־שרית של אש"ף, שתזכה באהדת העולם.

יתר בגלגלים. לשיא הצביעות הגיעו השבוע מקורביו של שימעון פרס.

האיסור על יציאת המישלחת בא מידי השלטונות בשטחים הכבושים, הכפופים ליצחק רבין. אך לא יעלה על הדעת שהחלטה עקרונית כזאת תת־קבל בדרך מינהלי. אין כל ספק כי התקבלה על־ידי רבין ופרס עצמם. אולם המקורבים הוריעו כי פרס "הצטער" על ההחלטה. לרעת פרס, כך סיפרו, יכלה המישלחת לקדם את הסיכוי להרכבת ממשלת־ירדנית־פלסטינית, שבה מעוניינת ישראל.

כך זכה פרס בשני העולמות: גם תקע יתר נוסף בגלגלי העגלה ה־ירדנית־אש"פית בדרך לשלום, וגם הציג את עצמו כלפי הציבור הישראלי והעולמי כמדינאי שוחר־שלום. שאין לו הכוח לבצע את מדיניותו.

את הטרור, לא היה איש מפריע לנו לנסוע" ליגלג במרירות אחד האישים הפלסטיניים. שנסיעתם לעמאן נאסרה השבוע על־ידי השלטונות.

זה נשמע כאבסורד. אך יש כזה הגיון.

מישלחת האישים הפלסטיניים מן הגדה המערבית, רצועת־עזה וירושלים המירוחית התכוננה לנסוע לעמאן, כדי להיוועד עם המלך חוסיין ועם ערפאת. המטרה: להביע באזניהם את חוסר־הסבלנות של הציבור בשטחים ה־כבושים, המבקש תווזה מהירה לקראת הסדר. רעת האישים היא שעל אש"ף למלא אחרי הורישות המילוליות של האמריקאים — הכרה בהחלטות 242 ו־338 של מועצת־הביטחון, ובזכות־הקיום של ישראל — כדי להכריח את

פרובוקציה מטופשת

השטח הסורי. מערכים אלה שולטים על מרבית המרחב האווירי של לבנון, ומסכנים כל מטוס ישראלי המצא שם בשליחות מיכצעית (נגד מתקנים פלסטיניים) או מודיעינית. כל מטוס ישראלי המתקרב לבקאע מסכן עתה את עצמו.

המשמעות האמיתית של הצעד הזה חורגת מן התוצאה הזאת, הנראית לעין. למעשה קורה משהו הרבה יותר חשוב: מטוסי־ישראל אינם יכולים עוד לבצע ללא סיכון משימות־מודיעין, המאפשרות לה לפקח על המתרחש

המשמעות האמיתית של הצעד הזה חורגת מן התוצאה הזאת, הנראית לעין. למעשה קורה משהו הרבה יותר חשוב: מטוסי־ישראל אינם יכולים עוד לבצע ללא סיכון משימות־מודיעין, המאפשרות לה לפקח על המתרחש

המשמעות האמיתית של הצעד הזה חורגת מן התוצאה הזאת, הנראית לעין. למעשה קורה משהו הרבה יותר חשוב: מטוסי־ישראל אינם יכולים עוד לבצע ללא סיכון משימות־מודיעין, המאפשרות לה לפקח על המתרחש

המשמעות האמיתית של הצעד הזה חורגת מן התוצאה הזאת, הנראית לעין. למעשה קורה משהו הרבה יותר חשוב: מטוסי־ישראל אינם יכולים עוד לבצע ללא סיכון משימות־מודיעין, המאפשרות לה לפקח על המתרחש

המשמעות האמיתית של הצעד הזה חורגת מן התוצאה הזאת, הנראית לעין. למעשה קורה משהו הרבה יותר חשוב: מטוסי־ישראל אינם יכולים עוד לבצע ללא סיכון משימות־מודיעין, המאפשרות לה לפקח על המתרחש

המשמעות האמיתית של הצעד הזה חורגת מן התוצאה הזאת, הנראית לעין. למעשה קורה משהו הרבה יותר חשוב: מטוסי־ישראל אינם יכולים עוד לבצע ללא סיכון משימות־מודיעין, המאפשרות לה לפקח על המתרחש

המשמעות האמיתית של הצעד הזה חורגת מן התוצאה הזאת, הנראית לעין. למעשה קורה משהו הרבה יותר חשוב: מטוסי־ישראל אינם יכולים עוד לבצע ללא סיכון משימות־מודיעין, המאפשרות לה לפקח על המתרחש

המשמעות האמיתית של הצעד הזה חורגת מן התוצאה הזאת, הנראית לעין. למעשה קורה משהו הרבה יותר חשוב: מטוסי־ישראל אינם יכולים עוד לבצע ללא סיכון משימות־מודיעין, המאפשרות לה לפקח על המתרחש